

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja työllisyyden
tilannekuva
kesäkuu 2022**

Tutkimusyksikkö 29.6.2022

Sodan talousvaikutukset merkittäviä

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne
  - Suomen Pankin ja Valtiovarainministeriön mukaan Ukrainan sota hidastaa merkittävästi talouskasvua (dia 4)
  - Tilastot ja ennusteet: teollisuudessa suhdannetilanne edelleen hyvä (diat 5–7)
  - Hinnat nousevat nopeasti (dia 8)
2. Työllisyyden kehitys toukokuussa (diat 9–14)
3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys (diat 15–17)
4. Yhteenveto suhdannenäkymistä: hyvä kilpailukyky kannattelee teollisuutta (diat 18–20)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät kesäkuussa 2022

Suomen Pankin ennuste ilmestyi 21.6. ja Valtiovarain- ministeriön 17.6.

Talouskasvu hidastuu, työllisyysaste pysyy korkeana

- Talouden suhdannetta kuvaavien tilastojen mukaan taloustilanne on pysynyt yllättävän hyvänä vuoden 2022 ensimmäisellä puolikkaalla.
- Suomen Pankin (SP) ja Valtiovarainministeriön (VM) ennusteet: Talouskasvu on hidasta, ja inflaatio ansioiden nousua nopeampaa. Palkkojen ostovoima heikkenee tänä vuonna 3 % (ks. dia 7).
- SP:n ja VM:n mukaan investoinnit siirtymässä myöhäisemmäksi tai mahdollisesti jopa peruuntumassa. Syinä ovat kustannusten nousu, investointitavaroiden toimitushäiriöt ja näkymien epävarmuus.
- Toisaalta EK:n investointitiedostelu (16.6.) antaa positiivisen kuvan teollisuusyritysten investointiaikeista.
- Työllisyys ei kesän aikana enää kohene. Työllisten määrä pysyy aiempia vuosia suurempana.

Teollisuus:

Teollisuustuotannon määrä ja uusien tilausten arvo kasvussa

Loppuvuotta kohden näkymät heikkenevät

Tilastokeskuksen huhtikuun 2022 tunnuslukuja* (TK 10.6.2022)

- Huhtikuussa teollisuustuotanto pysyi yllättäen kasvussa: vuosimuutos +7 % ja kuukausimuutos +2 %.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo kasvoi maaliskuusta (+9 %). Myös tämä oli yllättävän hyvä kehitys. Vuosimuutos +3 %. Kasvuun vaikutti hintojen nousu. Tilausten määrä supistui vuoden takaisesta.
- VM korjasi vuoden 2022 teollisuustuotannon ennustettaan ylöspäin: huhtikuun ennuste oli -0,4 % mutta kesäkuussa VM ennusti +1,8 %. Vuonna 2023 teollisuustuotanto lisääntyy +2,1 %.
- Huhtikuun ennuste vaikutti alun perinkin katteettoman synkältä.

* Luvut ovat kausitasoitettuja

Ennusteet:

**Ennusteita
korjattu jonkin
verran alaspäin**

**Viime vuoden
BKT-kasvu 3 %,
TK päivitti lukua
alaspäin -0,5 %
(TK 22.6.)**

Suomi 2021–2022	Vuosi 2021*	Vuosi 2022e**
Kokonaistuotanto (BKT)	+3,0 %	1,5–2 %
Teollisuustuotanto	+3,8 %	2–3 %
Vienti	+4,2 %	1–4 %

Talouden ennusteita:

- Vuoden 2022 ennusteet on tutkimusyksikkö laskenut eri ennustelaitosten** tekemien arvioiden perusteella.
- Ennusteista voi päätellä, että tämän hetkinen korkeasuhdanne viilenee ainakin loppuvuoden ajaksi. Hyvän alkuvuoden 2022 seurauksena koko vuoden kasvu pysymässä kohtuullisena.
- Vuotta 2023 koskevia ennusteita voi pitää vielä melko epävarmoina.

* Lähde: Tilastokeskus

**Lähteet: Suomen Pankki, Valtiovarainministeriö, Danske Bank, OP ryhmä, Handelsbanken, Euroopan komissio, Nordea. Ennusteet ilmestyivät 11.5.–21.6.2022.

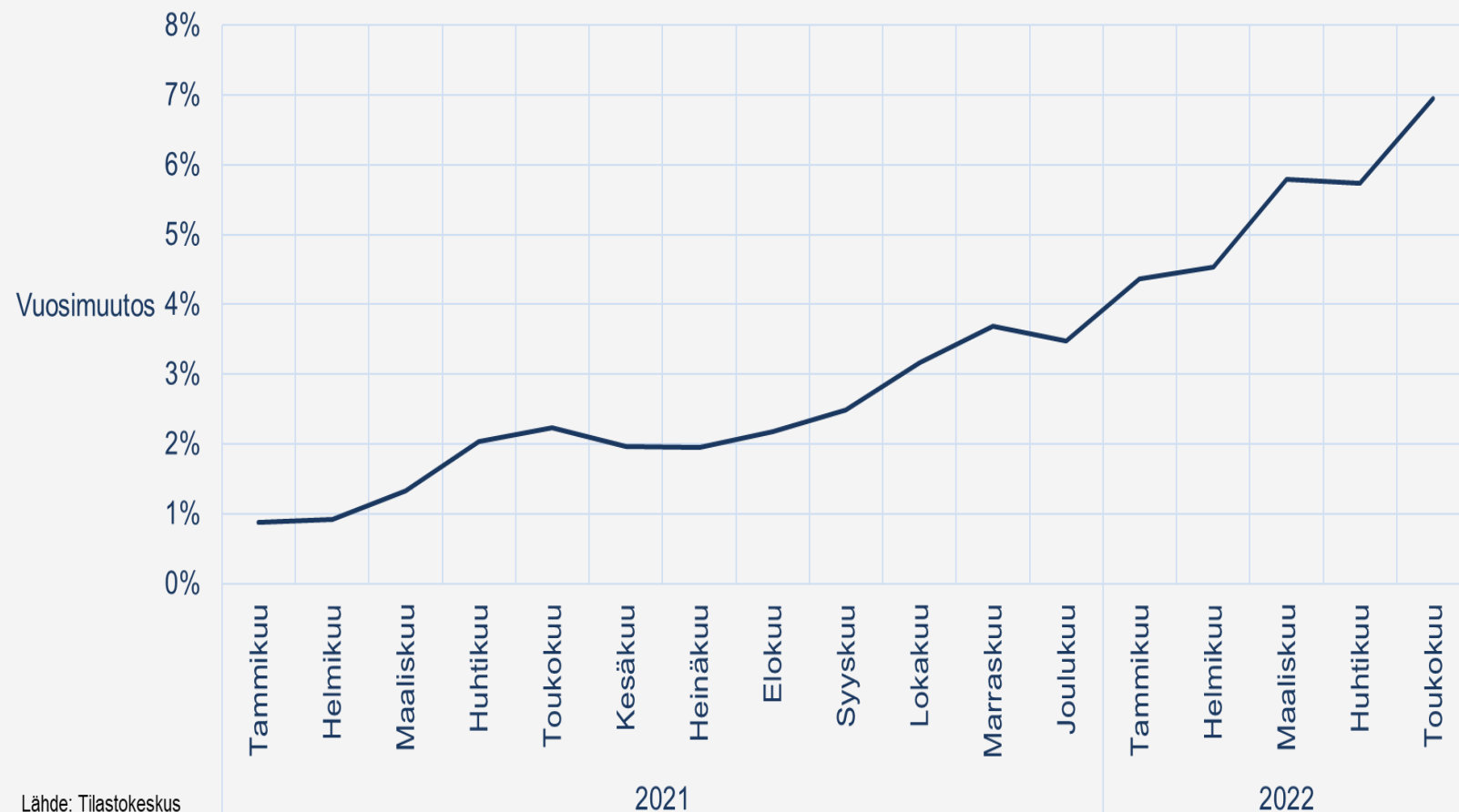
SP:n ja VM:n ennusteet

	2022	2023	2024	
Kokonaistuotannon kasvu (SP)	1,7%	0,5%	1,5%	
Teollisuustuotannon kasvu (VM)	1,8%	2,1%	2,8%	Koko teollisuus, määrän muutos
Inflaatio (SP)	5,6%	2,4%	1,8%	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi
Viennin määrän kasvu (SP)	1,5%	2,1%	3,5%	Tavarat ja palvelut, määrän muutos
Vientihinnat (SP)	13,2%	2,1%	0,9%	Tavarat ja palvelut, hinnan muutos
Työllisyysaste (SP)	73,7%	73,8%	74,3%	15-64-vuotiaat
Työttömyysaste (SP)	6,5%	6,5%	6,4%	15-74-vuotiaat
Ansiotason kasvu (VM)	2,6%	3,0%	2,6%	Ansiotasoindeksi
- sopimuspalkkaindeksi	1,9%	2,3%	1,7%	Kaikki toimialat
-Palkkojen liukuminen yms. tekijät	0,7%	0,7%	0,9%	Kaikki toimialat
Työn tuottavuus (SP)	-0,7%	0,5%	0,9%	Kaikki toimialat
Investoinnit koneisiin ja laitteisiin (VM)	2,5%	11,0%	4,0%	

- Varsinkin vuonna 2023 talouskasvu jää hitaaksi. Ensi vuonna ansiot nousevat jälleen inflaatiota nopeammin. Reaali-ansiot siis kasvavat.
- Teollisuustuotanto kasvaa kokonaistuotantoa nopeammin.

Toukokuussa inflaatio oli jo 7,0 %

Hintoja nosti etenkin sähkön, polttoaineiden ja omakotitalojen peruskorjausten kallistuminen

2. Työllisyyden kehitys

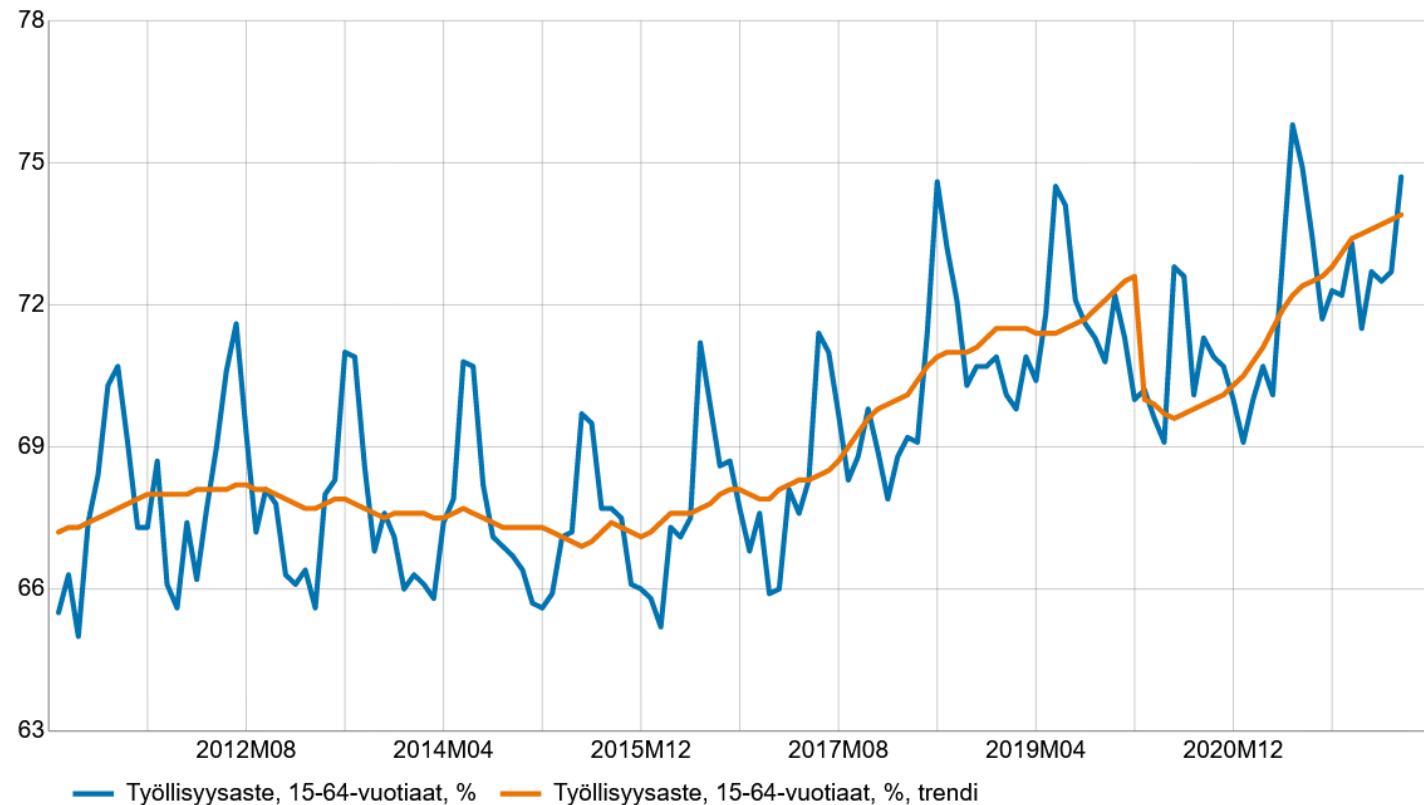

Työllisyys pysynyt korkealla tasolla edelleen (TK 21.6.2022)

Työvoimatutkimus toukokuu 2022:

- 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen trendiluku oli 74,7 %.
- Työllinen = henkilö, joka tekee ansiotyötä vähintään 1 tunnin viikossa töitä (tutkimusajankohtana).
- Työllisyysaste ansiotyöntekijöiden määrästä. Työ voi olla koko- tai osa-aikaista, keikkatyötä tai yrittäjätyötä.
- Toukokuussa työllisiä oli 2,64 milj.
- Vuosimuutos: Työllisiä oli vuoden 2022 toukokuussa 61 000 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/01 - 2022/05

Työvoima- tutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut 2021/05 - 2022/05 (TK)

	2021/05, %	2022/05, %	Muutos, 2021/05 - 2022/05, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	73,0	74,7	1,7
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	10,3	7,9	-2,4
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	69,7	69,6	-0,1

Työttömyys väheni vuodessa (-2,4 prosenttiyksikköä)

- Toukokuussa työttömänä 227 000 henkeä: miehiä 125 000 ja naisia 101 000.
- Työttömien määrän nousu selittyy osin opiskelijoiden ilmoittautumisena työttömiksi työnhakijoiksi. Sama ilmiö aina keväisin, kun opinnot päättyvät.
- Vuosimuutos: työttömiä oli huhtikuussa 68 000 vähemmän kuin vuosi aiemmin.
- Työttömyysaste = työttömien osuus työvoimasta.
- Huhtikuussa työttömyysaste oli 7,9 %, vuosimuutos -2,4 prosenttiyksikköä.
- Miesten työttömyysaste oli 8,4 % ja naisten 7,3 %.

Toukokuu 2022 (TEM): Työttömiä työnhakijoita 235 400

Työttömyys

- Toukokuussa työttömien osuus työvoimasta 8,9 %.
- Vuosimuutos: -65 800 työtöntä työnhakijaa vähemmän (-2,5 prosenttiyksikköä) kuin vuotta aiemmin.
- Kuukausimuutos: -11 900 huhtikuuhun verrattuna.
- Pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään 1 vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 95 300. Tämä on -15 600 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

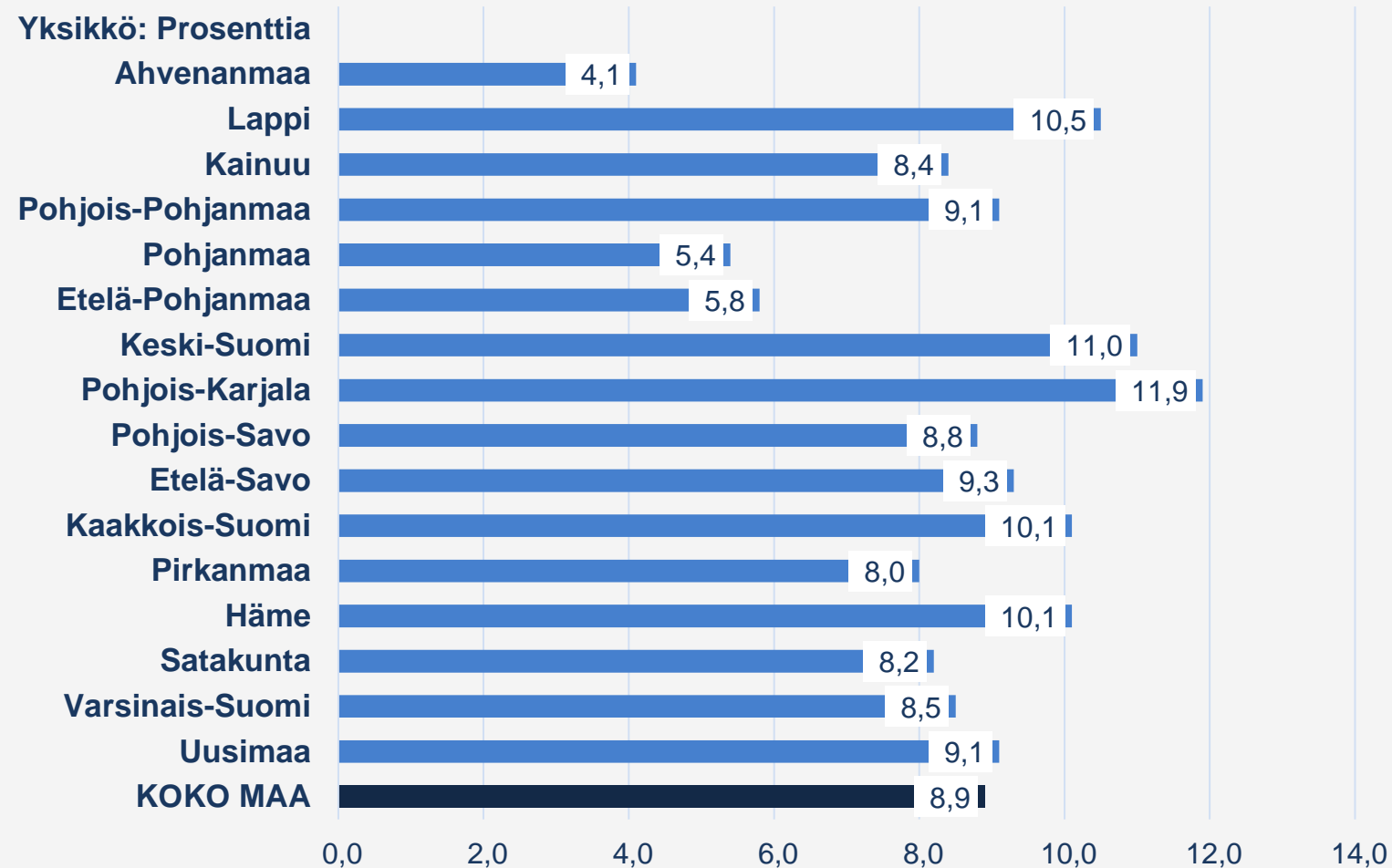
Lomautukset

- Vuosimuutos: yhteensä lomautettuja 18 100 henkilöä. Tämä on selvästi vähemmän (-37 900) kuin vuotta aiemmin.
- Kokoaikaisesti lomautettuja 12 000 henkilöä. Tämä on selvästi vähemmän (-29 200) kuin vuotta aiemmin.
- Kuukausimuutos: kokoaikaisesti lomautettujen määrä väheni selvästi (-4 600).

Alueelliset erot ovat merkittäviä

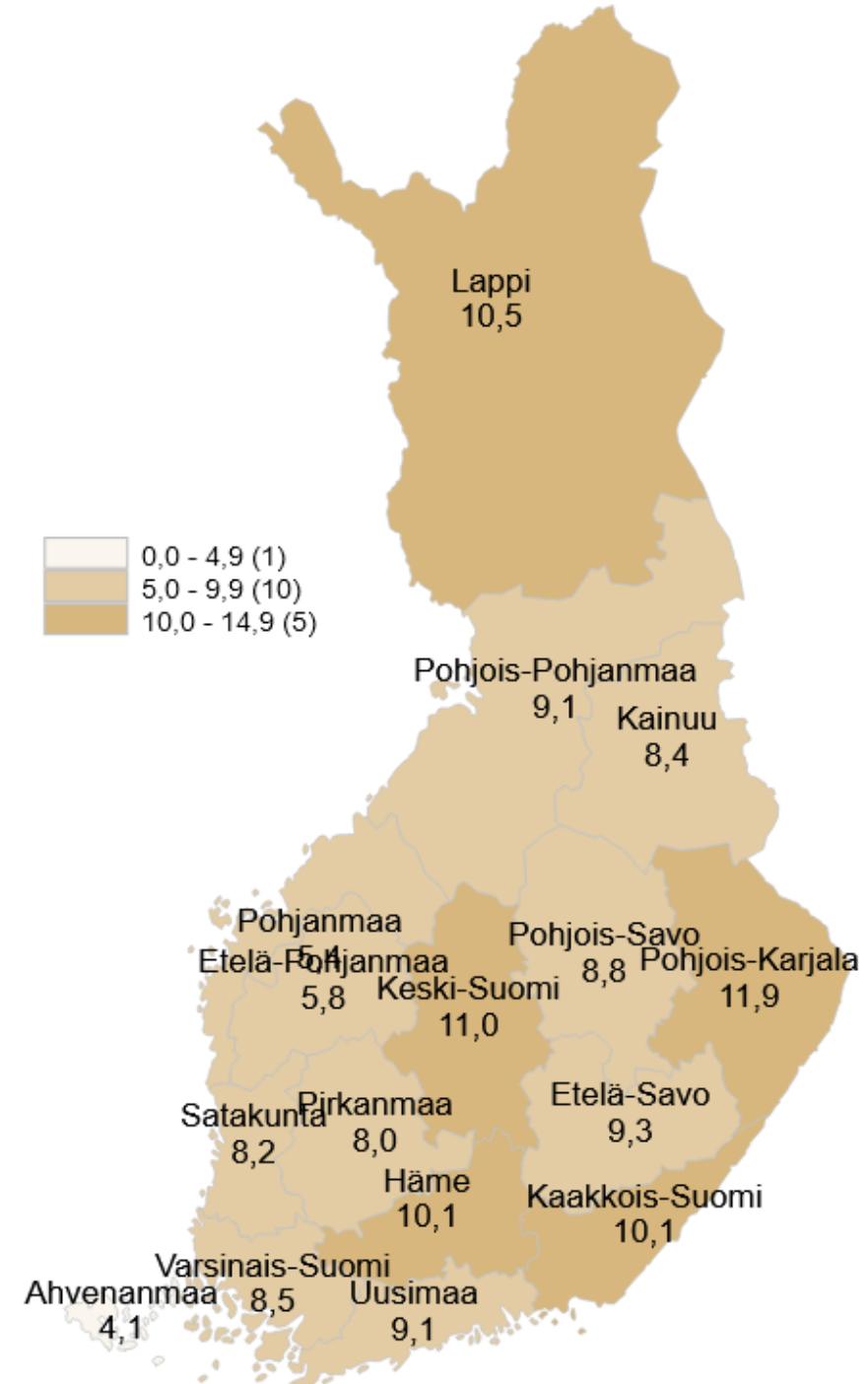
- Työttömyysaste vaihtelee alueittain paljon: 4,1–11,9 %.
- Ahvenanmaalla, Pohjanmaalla ja muutenkin länsirannikolla vähiten työttömiä suhteessa alueen työvoiman määrään.
- Kohtaanto-ongelmia ilmenee, kun tekijät ja alueet eri puolilla maata.

Toukokuu 2022: työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta, %

Alueelliset erot ovat merkittäviä

- Synkimmät työttömyysluvut Pohjois-Karjalassa 11,9 %, Keski-Suomessa 11 % sekä Lapissa 10,5 %.
- Kohtaanto-ongelmaa vaikea ratkaista, kun ei ole halua muuttaa pohjoisesta ja idästä etelän suuriin kasvukeskuksiin.
- Etenkin nuoret muuttavat työn ja koulutuksen perässä.
- Alueellinen koulutus yksi ratkaisu. Silti voi olla hankala kiinnittää työvoimaa pysyvämmiin Itä- ja Pohjois-Suomeen
- Oppivelvollisuuden nostaminen vähentää syrjäytymistä, kun kaikille alle 18-vuotiaille taataan ilmainen keskiasteen opetus.
- Myös ammatilliset tutkinnot lisääntyvät em. syystä ja korona-ajan viivästyttämien työssäoppimisjaksojen tultua tehtyä.

Teollisuus liitto

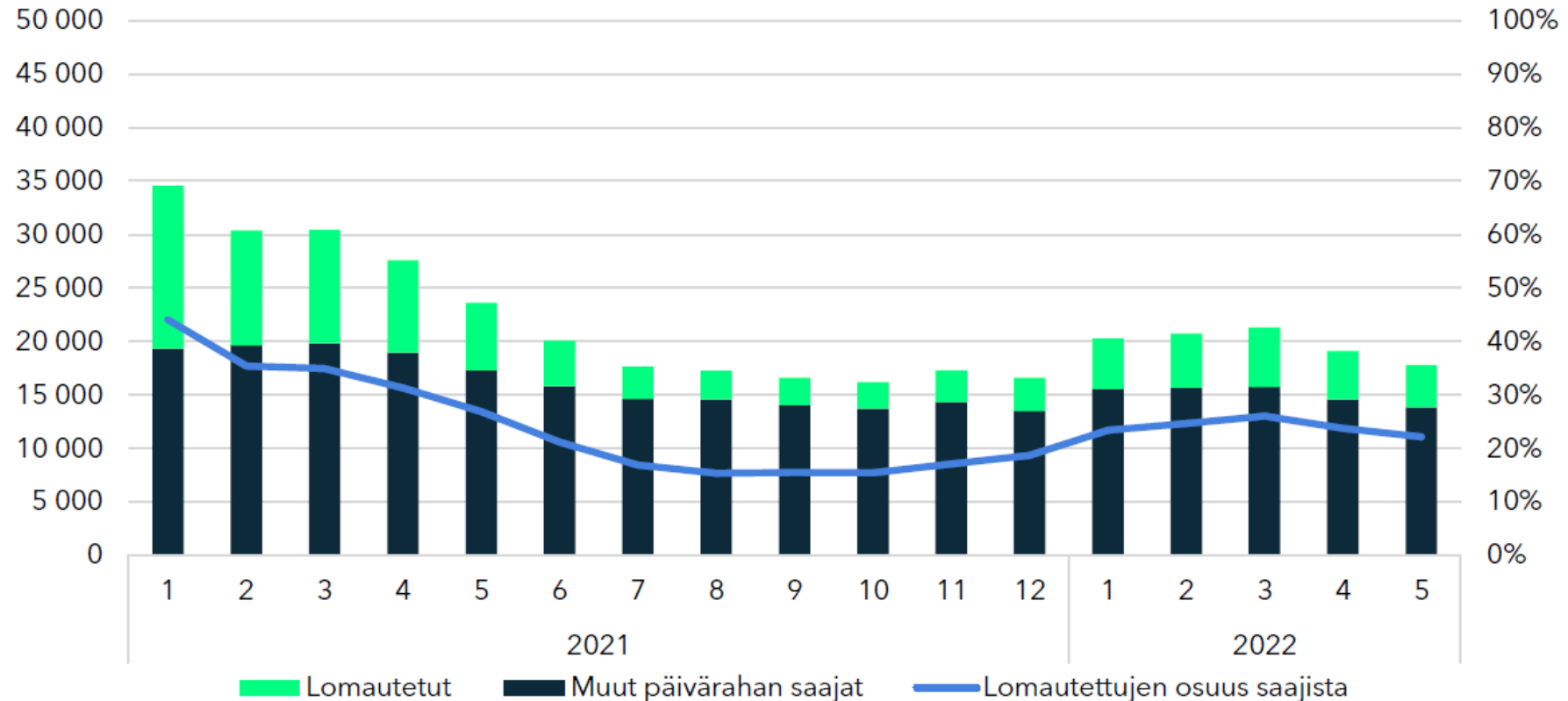
3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys

A-kassan päivärahan saajat (5/2022)

Huom. Tilasto sisältää myös muiden A-kassan jäsenten tietoja kuin Teollisuusliiton jäsenten

Ansiopäivärahan saajat ja lomautettujen osuus kuukausittain 2021–2022

Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden seuranta

**Vuoden 2022
data-analyysi
keskeytynyt
A-kassassa:
sopimusala-
kohtaisia tietoja
ei saatavana**

- Lähde: A-kassan 2022 laatima data-aineisto.
- Aineistoa kerätty vuoden 2022 maaliskuusta samalla metodilla: A-kassan tietolomakkeella ja aluetoimistoväen tekemillä puhelinhaastatteluilla.
- Tietolomake on lähetetty kassan asiamiehiksi ryhtyneille pääluottamusmiehelle. Lomakkeen avulla voi ilmoittaa milloin vain muuttuneesta tilanteesta.
- Aineisto koskee lomautuksia ja irtisanomisia. Maaliskuussa kysyttiin myös Ukrainan sodan vaikutuksista työpaikoilla.
- Kerätty tieto on suuntaa-antavaa. Data sisältää aina puutteita, joka tuottaa pienimuotoisia virheitä.
- **HUOM. Seuraava tiedonkeruu toteutetaan elokuussa 2022, mikäli data-ajo on järjestelmän puitteissa mahdollista.**

4. Suhdannenäkymät

Suhdanne-näkymät:

Nykyinen korkeasuhdanne viilenee loppuvuonna ja paineet muutos-neuvotteluihin (yt-neuvotteluihin) voivat kasvaa

- Hyvin todennäköistä, että Ukrainan sodan vaikutukset hidastavat talouskasvua ja heikentävät yritysten tilannetta loppuvuonna.
- Jopa taantuma on mahdollinen. Taantumalla tarkoitetaan tilannetta, jossa kokonaistuotanto supistuu kaksi vuosineljännestä peräkkäin. Taantuma ei ole katastrofi, sillä Suomen talouden tämän hetkinen lähtötaso on vahva.
- Todennäköisesti teollisuuden tilanne heikkenee jonkin verran loppuvuonna: tuotanto laskee nykyiseltä huipultaan ja lomautukset lisääntyvät.
- Teollisuuden suhdanne pysyy hyvänä. Nykyinen korkeasuhdanne viilenee selkeästi.
- Työllisyystilanne pysyy hyvänä, vaikka paineet lomautuksiin ja irtisanomisiin voivat kasvaa. Koronaepidemian mahdollinen uusi aalto voi tuottaa syksyllä uusia rajoituksia.
- Kohtaanto-ongelmaan etsitään TEM:ssä ratkaisua, jotta työ löytäisi tekijänsä.

Kilpailukyky:

Suomen Pankin mukaan kilpailukyky on parantunut viime vuosina ja paranee lisää vuonna 2022

- Teollisuuden näkymät ovat pysyneet hyvinä varsinkin kilpailukyvyn osalta. Lisäksi vientimarkkinat kasvavat noin 2 % vuosina 2022 ja 2023. Suomi saa osansa kasvusta, sillä vienti kasvaa lähes saman verran.
- Suomen Pankki: ”Suomen kustannuskilpailukyky on vahvistunut viime vuosina” ja ”kustannuskilpailukyky paranee hieman vuonna 2022.” SP:n mukaan parantuneen kilpailukyvyn taustalla on ollut työn hinnan vaimea kehitys.
- SP:n mukaan kilpailukyky on parantunut sekä koko talouden että teollisuuden tasolla.
- Tutkimusyksikön näkemyksen mukaan Suomessa sijaitsevan teollisuuden kilpailukyky on siinä määrin hyvä, että kilpailukyvyn maltillisen heikkenemisen jälkeenkin teollisuuden menestys jatkuisi.
- Julkisessa keskustelussa hyvää kilpailukykyä ei ole huomioitu kovin vahvasti. Esim. SAK:n Kaukoranta ja Laboren Maliranta ovat pitäneet esillä palkkamaltin tärkeyttä ja varoittaneet palkkainflaatiokierteestä.

**Teollisuus
liitto**